

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ)	Analiza Impactului de Reglementare proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor, Nomenclatorul serviciilor și tarifele la serviciile prestate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
Data:	14.01.2019
Autoritatea administrației publice autor:	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în colaborare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Proiectul TWINNING MD 12 ENPI AG 01 16 CRIS No. 2016/380-418 “Suport pentru Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a Republicii Moldova”
Subdiviziunea:	Direcția audit intern ANSA;
Persoana responsabilă și informația de contact:	Tarlev Afanasi Date de contact: e-mail:afanasi.tarlev@ansa.gov.md, tel.022 264 689 Vasilii Dogotari Date de contact: e-mail: vasilii.dogotari@madrm.gov.md Tel.:0 (22) 205 578
Componentele analizei impactului de reglementare	

1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare

Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	3
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	2
TOTAL	7

Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Analiza impactului de reglementare a proiectului reprezintă un nivel de interes public mediu, corespunzător unor grupuri sociale distincte și anume agenții economici, operatorii din domeniul alimentar, sanitar - veterinar, fitosanitar și protecția plantelor.

Totodată, propunerile proiectului de act normativ conțin unele inovații parțiale, și anume elaborarea unei metodologii de stabilire și calculare a tarifelor la serviciile prestate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

2. Definirea problemei

Proiectul hotărârii nominalizate a fost elaborat în temeiul art. 39 alin.(5) din Legea nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, art. 6 din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și prevederile Legii nr. 119-XV din 22 iunie 2004 “Cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți”, Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 “Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară” și pct. 16, subpct. 3), lit.b) al Hotărârii Guvernului nr. 600 din 27 iunie 2018 “Cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”. Proiectul are menirea de a stabili un mecanism unic de calcul al tarifelor pentru serviciile prestate de Agenție și includerea acestora într-un Nomenclator unic al serviciilor prestate contra plată.

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.600 din 27 iunie 2018, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este autoritatea care elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare

metodologia de calculare a tarifelor le serviciile prestate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Necesitatea aprobării Metodologiei de calcul și a Nomenclatorului înaintate este argumentată de faptul că prin Legea nr. 185 din 21 septembrie 2017 “pentru modificarea și completarea unor acte legislative” a fost abrogată anexa nr. 1 la Legea nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 „privind activitatea sanitar-veterinară”, care prevedea tarife pentru serviciile prestate de către medicii veterinari oficiali, investigațiile efectuate de către Centrul Republican de Diagnostică Veterinară, serviciile prestate de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți și serviciile de expertiză, examinare și evaluare în vederea înregistrării produselor de uz veterinar. Totodată, această necesitate reiese și din faptul că serviciile prestate de către Agenție sunt reglementate de un ansamblu de acte normative prin care nu este stabilită o metodă de calcul unică a costului serviciului prestat.

Prin aprobarea acestei *Metodologii și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și tarifele acestora*, va fi stabilit un mecanism unic de calcul al tarifelor cu principii comune pentru fiecare serviciu și vor fi acoperite lacunele create prin abrogarea anexei nr. 1 a Legii nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 ”privind activitatea sanitar-veterinară”.

Totodată la calcularea tarifului pentru controalele oficiale în conformitate cu prevederile Legii nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor au fost luate în considerație genul de activitate a operatorilor, suprafața inspectă, capacitatea de producere, numărul de animale.

În urma controalelor efectuate de către medicii veterinari din cadrul subdiviziunilor teritoriale și analizarea datelor generale pe țară, cele mai mari neconformități se înregistrează:

- necoresponderea în unele cazuri a efectivelor de animale din exploatații cu cele din baza de date Sistemul de Identificare și trasabilitate a Animalelor;
- animale necrotaliat, în marea majoritate fiind tineret;
- absența crotaliilor la animale deja crotaliat, în special la ovine;
- necoincidente a numărului crotaliei și a deținătorului înregistrat în baza de date Sistemul de Identificare și trasabilitate a Animalelor”;
- animalele se află în mișcare fără a fi declarate și fără a fi însoțite de documente de mișcare, astfel un număr mare de animale se găsesc în mișcare mai mult timp (0,5 - 1 an), luând în considerație că formularul de mișcare este valabil doar 3 zile;
- deplasări active la moment și nedeclararea sosirii animalelor în exploatații noi;
- nedeclararea la timp sau lipsa acesteia de către deținători a evenimentelor referitor la naștere, vânzare, cumpărare, sacrificare a animalelor;

Analiza detaliată a controalelor efectuate de Agenția la unitățile din lanțul alimentar.

În același context, remarcăm că pe parcursul anilor 2016-2017 numărul de unități controlate în special în 2017 este mai mare comparativ cu 2016 cu 10000 unități (conform diagramei nr.1) în rezultatul:

- înregistrării întreprinderilor noi, și a reluării activității unor unități cu activitate sezonieră (pentru produse de origine vegetală - mori, oloinițe);
- simplificării procedurii de înregistrare a unităților din domeniul produselor de origine animală;
- simplificării procedurilor de lansare a activităților de comerț.

Odată cu dezvoltarea și majorarea numărului de întreprinderi cu activitate în domeniul alimentar, precum și lărgirea spectrului de produse plasate pe piață, se evidențiază necesitatea de a reactualiza cadrul normativ în ceea ce privește siguranța produselor alimentare.

Astfel, aprobarea proiectului de lege prenotat este de o importanță majoră, urmărind excluderea neconformităților și tractarea incorectă a unor prevederi din legislația națională.

Lipsa unei astfel de intervenții în cadrul legislativ național ar afecta în mod substanțial competitivitatea produselor alimentare și ar pune în pericol protecția sănătății umane și a intereselor consumatorului privind siguranța produselor alimentare achiziționate sau supuse comercializării.

În acest sens, remarcăm că numărul controalelor inopinate efectuate în 2017 este mai mare cu cca 30% față de cele planificate. Acest fapt se datorează inițierii controalelor inopinate pe anumite segmente ale lanțului alimentar în cazurile apariției focarelor de boli, toxiinfecții, încălcări grave ale siguranței alimentelor.

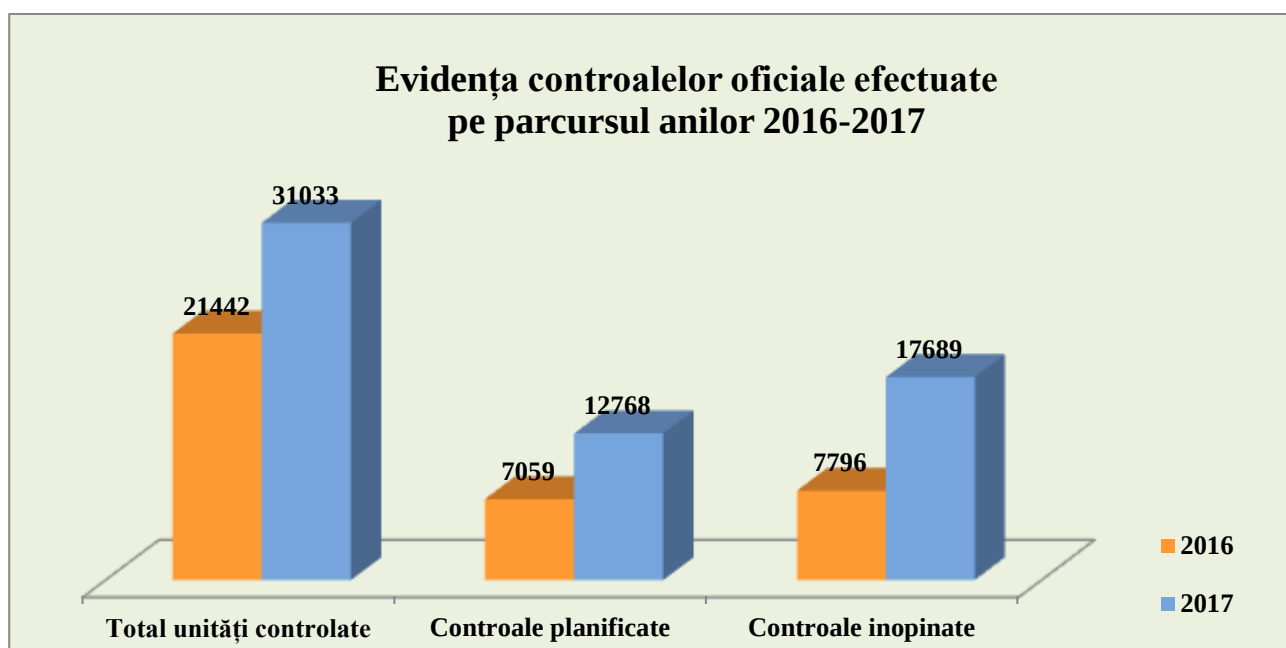

Diagrama nr.1

Numărul de unități controlate în 2017 este mai mare comparativ cu 2016 cu 10000 unități în rezultatul:

- înregistrării întreprinderilor noi, și a reluării activității unor unități cu activitate sezonieră (pentru produse de origine vegetală - mori, oloinițe);
- s-au simplificat procedura de înregistrare a unităților din domeniul produselor de origine animală;
- prin simplificarea procedurilor de lansare a activităților de comerț.

Numărul controalelor inopinate efectuate în 2017 este mai mare cu cca 30% față de cele planificate. Acest fapt se datorează inițierii controalelor inopinate pe anumite segmente ale lanțului alimentar în cazurile apariției focarelor de boli, toxiinfecții, încălcări grave ale siguranței alimentelor. (astfel de controale în 2017 au fost efectuate la cantinele din instituțiile preșcolare).

În același context, în tabelul de mai jos menționăm măsurile întreprinse pentru asigurarea conformității operatorilor pentru perioada anului 2017:

N/o	Acțiuni/Măsurile întreprinse	Nr. în 2017	Suma aplicată	Suma achitată
1.	Prescripții emise	10828		

2.	Procese verbale de sancționare	1634	1808415	805875
3.	Suspendare activității	76		

Aducem la cunoștință, că tarifele la serviciile prestate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor ultima dată au fost modificate la 22.11.2013 prin Legea 249 din 24.10.2013.

Factorii care au stat la baza ajustării tarifelor pentru determinarea titlului și marcarea obiectelor din metale prețioase, expertizarea metalelor prețioase și diagnosticarea pietrelor prețioase sunt:

- rata inflației pentru perioada 2013-2018;
- costurile directe suportate (retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, costuri ale reactivelor și materialelor);
- costurile indirecte de producție suportate (arenda, serviciile de pază, transport uzura materialelor fixe etc.).

3. Stabilirea obiectivelor

Proiectul propus are drept scop implementarea prevederilor pct. 16, subpct. 3), lit.b) al Hotărârii Guvernului nr. 600 din 27 iunie 2018 “Cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”.

Totodată, Prezentul proiect implică următoarele obiective:

1. Asigurarea unui înalt nivel al siguranței produselor alimentare;

Serviciile prestate de către Agenție vor fi efectuate mai calitativ deoarece vor fi contra cost și inspectorii vor executa serviciul cu o mai mare responsabilitate și inspectorul va fi asigurat cu tot necesarul pentru prestarea serviciului.

Astfel la rândul său operatorul va fi mai responsabil la toate etapele de producere și va dori să micșoreze riscurile de producere pentru a propune pe piață produse calitative și inofensive.

2. Operatori din domeniul alimentar responsabilizați privind respectarea cerințelor de siguranță a produselor alimentare;

Operatorii din sectorul alimentar vor respecta cu rigoare cerințele prevăzute în Legislația privind siguranța alimentelor, deoarece controlul pentru asigurarea neconformității va fi efectuat contra cost și în caz de confirmare a neajunsurilor va suporta cheltuieli. Respectiv operatorul va fi motivat de a presta servicii mai calitative pentru a avea cheltuieli minime.

3. Nivel înalt de protecție a consumatorului în privința achiziționării produselor alimentare sigure;

Consumatorul va fi mai protejat și va fi asigurat cu produse calitative și inofensive.

4. Libera circulație a produselor alimentare sigure și sănătoase pe piața internă și externă.

Inspectorii din cadrul Agenției eliberează certificate pentru exportul produselor alimentare și controlează produsele la importul în țară. Calitatea controlului și serviciile prestate de aceștia garantează inofensivitatea producției pe piața internă și externă. Dar totodată și operatorii poartă răspundere pentru produsele alimentare. Deci operatorii vor fi conștienți și cointeresați să importe și să exporte produse calitate, deoarece în mod contra vor suporta cheltuieli suplimentare și sancțiuni.

Astfel aceasta va presupune asigurarea cu produse alimentare inofensive și calitative.

4. Identificarea opțiunilor

În rezultatul definirii problemei și scopului obiectivelor s-au identificat următoarele opțiuni:

1. **A nu face nimic** - opțiunea constă în a nu întreprinde nici o măsură în vederea implementării pct. 16, subpct. 3), lit.b) al Hotărîrii Guvernului nr. 600 din 27 iunie 2018 “Cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor” și respectiv crearea unui vid legislativ și o lipsă de reglementare a tarifelor la serviciile prestate de Agenție.
2. **Reglementarea domeniului prin proiectul propus.** Opțiunea a II-a presupune elaborarea Proiectului Hotărîrii de Guvern pentru aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor, Nomenclatorul serviciilor și tarifele la serviciile prestate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Beneficiul major al intervenției statului ar putea fi următoarele:
 - a) va fi stabilit în mod transparent și neechivoc modul de calculare a tarifelor și quantumul acestora.
 - b) restructurarea listei serviciilor reieșind din particularitățile activităților Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

La elaborarea Proiectului Hotărîrii de Guvern pentru aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor, Nomenclatorul serviciilor și tarifele la serviciile prestate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor s-a ținut cont de specificul acestor activități și practica altor țări vis-a-vi de structura tarifelor.

5. Analiza și compararea opțiunilor

În cazul, în care nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării și aprobării Metodologiei de calculare a tarifelor, Nomenclatorul serviciilor și tarifele la serviciile prestate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor,

- Nu va fi aprobat un act care ar înlocui anexa nr. 1 la Legea nr. 221 nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 „privind activitatea sanitar-veterinară” care prevedea Nomenclatorul serviciilor prestate contra plată de instituțiile sanitar-veterinare de stat subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Această anexă a fost abrogată prin Legea nr. 185 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea unor acte legislative. Respectiv serviciile prestate contra cost de către medicii veterinar de liberă practică împuterniciți și medicii veterinar oficiali vor fi ilegale.
- Operatorii din sectorul alimentar nu vor respecta cerințele stabilite prin prevederile Legislației din domeniul siguranței alimentare, respectiv vor crește numărul de toxinfecții la populație și în unitățile din lanțul alimentar, nu se vor conforma și va crește frecvența de neconformități care se depistează într-un număr mare. În continuare vor fi enumerate cele mai frecvente neconformități care sunt depistate de către inspectorii Agenției în timpul controlului la unitățile din lanțul alimentar:

În domeniul bunăstării animalelor:

- lipsa autorizațiilor și a documentelor specifice pentru operatorii implicați în transportul animalelor;
- lipsa personalului instruit – în toate tipurile de exploatații și la nivelul unităților de sacrificare;
- nementinerea/mentinerea necorespunzătoare a evidențelor specifice privind inspecțiile zilnice, starea de sănătate a animalelor inspectate - în toate tipurile de exploatații și la nivelul unităților de sacrificare;
- neprezentarea de documente care să ateste calitatea apei și a furajelor;

- neprezentarea de proceduri scrise de intervenție în caz de îmbolnăviri, accidente;

Analiza cauzelor denotă faptul că neconformitățile identificate se datorează lipsei de implicare/responsabilizare a operatorilor economici, precum și datorită resurselor financiare insuficiente.

În domeniul siguranței produselor alimentare:

- sectoarele și suprafețele de producere sunt menținute în stare de uzură, ce afectează procesul de igienizare și menținerea acestora într-o stare sanitară corespunzătoare;
- dotarea insuficientă cu utilaj tehnologic și frigorific, ce ar asigura păstrarea corespunzătoare a produselor alimentare și desfășurarea corectă a procesului tehnologic de preparare a bucatelor. La moment, fluxul tehnologic fiind asigurat necorespunzător, ceea ce ar putea afecta siguranța bucatelor pregătite;
- lipsa unui sistem de ventilație corespunzător;
- lipsa înregistrărilor privind monitorizarea cantităților de materie primă la intrare pentru procesare;
- abateri de la procesul tehnologic;
- etichetare necorespunzătoare
- prezența ustensilelor și utilajului în stare de uzură avansată;
- în unele blocuri alimentare activează un număr insuficient de personal calificat, implicat în procesul tehnologic, inclusiv, numărul redus de personal medical, responsabil de supravegherea procesului tehnologic;
- lipsa buletinelor de analiză care să ateste calitatea apei.
- lipsa sistemului de apeduct și sistemului de canalizare.

În domeniul controlul semințelor

- nerespectarea tehnologiei la producerea semințelor;
- nerespectarea cerințelor privind izolarea în spațiu;
- numărul mic de plante la unitatea de suprafață;
- nerespectarea cerințelor privind selecția în rezultat nu a fost formată recolta minimă de semințe.

Cu privire la cea de-a doua opțiune, în contextul celor expuse anterior, este oportună elaborarea și promovarea Proiectului Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor, Nomenclatorul serviciilor și tarifele la serviciile prestate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, și astfel vor fi respectate prevederile art. 6, alin.(2) Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, care menționează: *"Plățile pentru serviciile prestate de autoritățile administrației publice și alte instituții cu funcții de reglementare și control, precum și pentru controalele oficiale efectuate în conformitate cu art. 19 alin. (1) pct. 5) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, se stabilesc de către Guvern. Cuantumul plăților se calculează în funcție de costurile pe care le impun controalele și serviciile respective și luând în considerare situația specifică a fiecărei întreprinderi. În cazul în care plățile se percep de la operatori, aplicarea acestora se face în baza unor principii comune."*

Evaluarea alternativelor este prezentată în tabelul de mai jos.

ALTERNATIVA	POSIBILELE AVANTAJE	POSIBILELE DEZAVANTAJE
1. A nu face nimic	Nu se identifică.	Nu va exista bază normativă de determinare a costurilor serviciilor prestate, precum și modului de calculare al tarifelor.
2. Reglementarea domeniului prin proiectul propus.	a) Va fi stabilit în mod transparent și neechivoc modul de calculare a tarifelor și cuantumul acestora. b) Restructurarea listei serviciilor reieșind din particularitățile activităților Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.	Nu se identifică.

Autorii prezentei AIR militează pentru opțiunea a II-a, care presupune elaborarea și aprobarea, Proiectului Hotărîrii de Guvern pentru aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor, Nomenclatorul serviciilor și tarifele la serviciile prestate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Metodologia de determinare a tarifelor prestate va stabili structura cheltuielilor incluse în costul serviciilor prestate, precum și va descrie modul de calculare al tarifelor.

Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului

Impacturile negative sau costurile intervenției statului

Analiza efectuată constată lipsa unor impacturi negative ale aprobării proiectului Metodologiei

Impacturile pozitive sau beneficiile intervenției statului

Implementarea cadrului juridic va avea următoarele efecte pozitive:

- completarea cadrului normativ național privind cerințele de siguranță a produselor alimentare;
- realizarea siguranței produselor alimentare pe întreg lanțul alimentar;
- asigurarea cu produse alimentare inofensive și calitative;
- asigurarea trasabilității produselor alimentare;
- protejarea intereselor consumatorilor;
- sporirea competitivității produselor alimentare pe piață;
- implementarea principiilor HACCP de către producătorii agroalimentari;
- protejarea intereselor operatorilor din domeniul alimentar.
- îmbunătățirea relațiilor comerciale externe.

Riscuri:

- Apariția pericolului privind siguranța și calitatea produselor alimentare.
- Neconformarea operatorilor din domeniul alimentar la cerințele de siguranță a produselor alimentare avînd ca referință prevederile alin.(1), articolului 14 a Legii nr.235 -XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.
- Tractarea incorectă a unor prevederi din legislația națională.

Beneficii:

Cadru normativ univoc și coerent, asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului;

1.Cadru normativ univoc și coerent privind cerințele de siguranță a produselor alimentare la toate etapele de producție, procesare și de distribuție a acestora, precum și în cadrul activităților de export;

2. Responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar pentru siguranța produselor alimentare.

3. Realizarea verificării corespunderii produselor alimentare autohtone și celor exportate cerințelor de igienă cu cele comunitare;

4. Asigurarea armonizării cadrului legislativ național cu prevederile legislației UE.

6. Implementarea și monitorizarea

Implementarea Metodologiei întru calcularea tarifelor stabilite în Nomenclator serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Operatorii din lanțul alimentar vor achita serviciile prin intermediul transferului pe contul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Plățile date vor fi distribuite în conformitate cu prevederile art. 6, alin(2) al Legii nr. 325 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Monitorizarea prestării serviciilor contra cost stabilite în Nomenclatorul menționat va fi asigurată în baza art. 27 din Legea nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor, prin elaborarea Raportului anual care include:

a) toate modificările făcute în planul de control multianual;

b) rezultatele controalelor realizate pe parcursul unui an în baza prevederilor planului de control multianual;

c) tipul și numărul de cazuri de neconformitate identificate;

d) măsurile privind asigurarea funcționării eficiente a planului de control multianual, inclusiv măsurile de implementare și rezultatele acestora.

Raportul anual se elaborează în conformitate cu liniile directoare stabilite prin ordinal ANSA nr. 169 din 22. 05.2017 Cu privire la aprobarea Metodologiei de elaborare a Raportului anual cu privire la planul de control multianual, care a fost armonizată cu prevederile Deciziei Comisiei 2008/654/CE.

Raportul anual se prezintă Guvernului până la data de 1 februarie a anului imediat următor și se aduce la cunoștința societății civile.

Acest Raport se elaborează anual și se plasează pe pagina web a Agenției <http://www.ansa.gov.md/uploads/files/Transparenta/RAPOARTE/Raport%20definitivat.pdf>

7. Consultarea

Proiectul în cauză a fost remis spre avizare asociațiilor de profil prin scrisoarea nr. 01/01-3966 din 16.08.2018 dintre care: Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate "Lapte", Asociația Uniunea Producătorilor de produse din carne și Lapte din Republica Moldova, Asociația Uniunea Producătorilor din Industria Avicolă a Republicii Moldova, Asociația Națională a Apicultorilor din Republica Moldova, Asociația Piscicolă, Asociația Medicilor Veterinari Farmaciști din Republica Moldova, Federația Națională a Fermierilor din Moldova.

Propunerile care vor parveni în adresa Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor vor fi analizate, iar toate sugestiile constructive vor fi luate în considerare la elaborarea variantei finale a documentului normativ în cauză.